



LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIUS

PAŽYMA

DĖL GALIMOS DISKRIMINACIJOS NEGALIOS PAGRINDU PANEVĖŽIO TERITORINĖJE DARBO BIRŽOJE TYRIMO

2016-08-01 Nr. (16)SI-22)SP-84

Vilnius

Lygių galimybių kontrolierė Agneta Lobačevskytė atliko tyrimą dėl galimos diskriminacijos negalios pagrindu Panevėžio teritorinėje darbo biržoje (toliau – Darbo birža).

Atliekant tyrimą, 2016 m. gegužės 5 d. raštu Nr. (16)SI-22)S-364 kreiptasi į Darbo biržos administraciją, prašant pateikti paaiškinimą dėl atliekamo tyrimo aplinkybių.

2016 m. gegužės 23 d. kreiptasi į Lietuvos žmonių su negalia aplinkos pritaikymo asociaciją (toliau – Asociacija), kuri konkurso būdu atrinkta vertinti žmonėms su negalia svarbių statinių projektus bei dalyvauti statybos užbaigimo komisijos darbe, prašant pateikti išvadą dėl atliekamo tyrimo aplinkybių.

2016 m. liepos 20 d. raštu Nr. (16)SI-22)S-581 kreiptasi į Neįgaliųjų reikalų departamentą prie socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Departamentas), prašant pateikti nuomonę dėl atliekamo tyrimo aplinkybių.

2016 m. birželio 2 d. lygių galimybių kontrolierės sprendimu Nr. (16)SI-22 „Dėl tyrimo termino pratęsimo“, vadovaujantis Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 22 str., tyrimo terminas pratęstas iki 2016 m. rugpjūčio 3 d.

Lygių galimybių kontrolierė

n u s t a t ė:

1. 2016 m. gegužės 2 d. interneto tinklalapyje tv.lrytas.lt buvo išplatintas video reportažas pavadinimu „Pasityčiojimas iš neįgaliųjų: nori darbo, užlipk į trečią aukštą“. Reportaže informuojama, jog Darbo biržos pastatas (Savanorių a. 13, Panevėžyje) (toliau – pastatas) yra nepritaikytas judėjimo negalią turintiems asmenims. Dėl šios priežasties žmonėms su negalia galimai nėra prieinamos šiame pastate teikiamos viešosios paslaugos.

2. 2016 m. gegužės 3 d., vadovaudamasi Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 18 straipsnio 3 dalimi, lygių galimybių kontrolierė pradėjo tyrimą savo iniciatyva dėl galimo Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 8 str. 1 p. pažeidimo.

3. Darbo biržos direktorius 2016 m. gegužės 17 d. raštu Nr. S-1256-(1.29) paaiškino, jog Darbo biržos pastatas yra pritaikytas asmenų su negalia poreikiams pagal reikalavimus, numatytus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. 317. „Dėl STR 2.03.01:2001 „Statiniai ir teritorijos. Reikalavimai žmonių su negalia reikmėms“ patvirtinimo“ patvirtintame Statybos reglamente (toliau - Statybos reglamentas). Šiuo metu šalia pastato yra įrengta neįgaliesiems atskira parkavimo lengviesiems automobiliams aikštelė (Statybos reglamento 46 p.), įrengtos sanitarinės patalpos tinkamos neįgaliesiems (Statybos reglamento 59 p.), prie pagrindinio įėjimo į pastatą, greta laiptų, yra įrengtas pandusas (Statybos reglamento 64 p.), įėjimo durys yra pritaikytos žmonėms su negalia - varstomosios (Statybos reglamento 65 p.). Darbo biržos pastatas buvo rekonstruotas ir pripažintas tinkamu naudoti 2003 m. gruodžio 29 d. aktu, su kuriuo buvo supažindintas ir jį įvertinęs pasirašė VĮ „Aplinka visiems“ neįgaliųjų atstovas Panevėžio apskrityje.

Darbo biržos teikiamas paslaugas turi galimybę gauti visi asmenys be išimties, taip pat ir asmenys su judėjimo negalia. Darbo biržos Panevėžio skyriuje aptarnaujami iš viso beveik 600 neįgalių bedarbių, iš kurių turintys didelį ribotą darbingumą dėl judėjimo (vežimėliuose) - 6, iš jų 3 dalyvauja profesinėje rehabilitacijoje, 1 aptarnaujamas nuotoliniu būdu (elektroniniu paštu, telefonu, internetu ir pan.). 85 proc. registruotų neįgaliųjų turi 45 - 55 proc. darbingumą (III gr.). Šiuo metu yra aptarnaujami 24 klientai taip pat turintys judėjimo negalią, kuriems pagal poreiki (klientams su judėjimo negalia) darbo rinkos paslaugos suteikiamos pastato pirmame aukšte „Vieno langelio“ tarnyboje. Susitarus iš anksto, suderinus susitikimo laiką, tačiau esant atvejams ir iškilus poreikiui nedelsiant, konsultantas asmenį aptarnauja „Viename langelyje“ pirmame aukšte. Esant galimybei ir klientui sutikus, darbo rinkos paslaugos teikiamos nuotoliniu būdu. Pasitaiko atvejų, kai specialistai iš pastato eina aptarnauti neįgaliuosius, kurie visai nevaikšto ir nesinaudoja neįgaliųjų vežimėliais į transporto priemonę.

UAB „Panprojektas“ raštu Nr. SR-16/175 patvirtino, kad rekonstrukcijos metu buvo svarstoma dėl keltuvo neįgaliesiems, tačiau susidariusios aplinkybės neleido planuojamo keltuvo įrengti, todėl Darbo biržos pastatas buvo įrengtas taip, kad asmenims su negalia visos paslaugos būtų teikiamos pirmame aukšte.

4. Asociacijos pirmininkė 2016 m. liepos 25 d. raštu pateikė išvadą dėl Darbo biržos pastato 2003 m. vykdytų rekonstrukcijos darbų ir jų derinimo su Asociacijos atstovu Panevėžio apskrityje.

Informuojama, kad 2003 m. vykdant Darbo biržos pastato rekonstrukcijos darbus, prieigos pritaikytos neįgaliųjų asmenų poreikiams, t. y., įrengta pritaikyta automobilių stovėjimo aikštelė, pandusas

patekimui į I aukštą bei sanitarinis mazgas. Klientams aptarnauti pirmame pastato aukšte buvo įrengtos patalpos „Vieno langelio“ principu.

Asociacijos pirmininkė siūlo, kad Darbo birža teikdama darbo rinkos paslaugas visiems asmenims, tame tarpe ir neįgaliesiems, esant didesniai poreikiui statinyje įrengtų kėlimo mechanizmą, kad užtikrintų visų teikiamų paslaugų prieinamumą nepažeidžiant nei vienos asmenų grupės interesų.

5. Departamento direktoriaus pavaduotoja 2016 m. liepos 26 d. raštu Nr. (1.18)-SD-1193 patvirtino, jog Departamentas sutinka su Asociacijos pateikta išvada.

Lygių galimybių kontrolierė

k o n s t a t u o j a:

1. Tyrimo metu buvo nustatoma, ar judėjimo negalią turintiems asmenims, dėl Darbo biržos pastato galimo nepritaikymo jų poreikiams, nėra apribojama galimybė gauti Darbo biržos teikiamas viešąsias paslaugas. Tai yra, ar nėra pažeidžiami Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos (toliau – ir Konvencija) 9 str. 1 d. bei Lygių galimybių įstatymo 8 str. 1 p. reikalavimai.

2. Konvencijos 9 str. 1 d. numatyta, jog valstybės, šios Konvencijos šalys, siekdamos, kad neįgalieji galėtų gyventi savarankiškai ir visapusiškai dalyvauti visose gyvenimo srityse, imasi atitinkamų priemonių, kad užtikrintų neįgaliesiems lygiai su kitais asmenimis fizinės aplinkos, transporto, informacijos ir ryšių, įskaitant informacijos ir ryšių technologijų bei sistemų, taip pat kitų visuomenei prieinamų objektų ar teikiamų paslaugų prieinamumą tiek miesto, tiek kaimo vietovėse.

3. Lygių galimybių įstatymo 8 str. 1 p. numatyta, jog, įgyvendindamas lygias galimybes, paslaugų teikėjas, nepaisydamas lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos, privalo visiems vartotojams sudaryti vienodas sąlygas gauti tokias pat paslaugas.

4. Tyrimo metu nustatyta, jog:

4.1. Darbo biržos pastatas buvo rekonstruotas 2003 m. Vykdamas rekonstrukciją, aplinkybės neleido įrengti planuojamo keltuvo, kuris užtikrintų asmenims su negalia galimybę pakilti iš Darbo biržos pastato pirmojo aukšto į viršutinius, todėl pastatas buvo įrengtas taip, kad asmenims su negalia visos paslaugos būtų teikiamos pirmame aukšte.

4.2. Po Darbo biržos pastato rekonstrukcijos, 2003 m. gruodžio 29 d. aktu pastatas buvo pripažintas tinkamu naudoti. Pastato tinkamumą naudoti patvirtino Asociacijos atstovas Panevėžio apskrityje.

4.3. Asociacija ir departamentas patvirtino, jog 2003 m. vykdant Darbo biržos pastato rekonstrukcijos darbus prieigos pritaikytos neįgaliųjų asmenų poreikiams, t. y., Darbo biržos pastatas ir jo aplinka atitinka Statybos reglamento reikalavimus.

5. Darytina išvada, jog asmenims su negalia yra užtikrinamos galimybės gauti visas Darbo biržoje teikiamas viešąsias paslaugas. Tai yra, nenustatytas Lygių galimybių įstatymo 8 str. 1 p. reikalavimo bei Konvencijos 9 str. 1 d. numatytos pareigos nevykdymas.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 14 str., 15 str. bei Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 24 str. 4 p.,

Lygių galimybių kontrolierė

n u s p r e n d ž i a:

1. Baigti tyrimą Nr. (16)SI-22, nepasitvirtinus lygių galimybių pažeidimui.
2. Su sprendimu supažindinti Darbo biržos administraciją.

Sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Lygių galimybių kontrolierė

Agneta Lobačevskytė